

РЕЦЕНЗІЯ

доктора юридичних наук, професора Золотарьової Наталії Іванівни
на дисертацію Логвиненка Максима Леонідовича на тему
«Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки
працівників Національної поліції України», подану на здобуття ступеня
доктора філософії в галузі знань
08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

Актуальність теми дослідження. Складна геополітична ситуація в Україні створює нові, раніше невідомі виклики для правоохоронної системи, додатково актуалізує питання забезпечення особистої безпеки поліцейського. Обумовлені сучасними реаліями новосформовані обов'язки представників закону, зокрема, тісно пов'язані із введенням режиму воєнного стану в Україні. У цих надскладних умовах сумлінне виконання своїх професійних обов'язків кожним поліцейським, має важливе значення для забезпечення належної діяльності системи МВС України як основного органу в системі центральних органів виконавчої влади з питань формування та реалізації державної політики у сфері захисту прав і свобод громадян, інтересів держави та суспільства від протиправних посягань, проведення заходів щодо боротьби зі злочинністю, охорони громадського порядку та забезпечення публічної безпеки, безпеки дорожнього руху тощо.

Однак, зворотним боком ефективної діяльності правоохоронної системи є збільшення випадків загибелі, поранень, травмувань, каліцтва, психічних розладів і самогубств серед особового складу.

Окреслена вище тенденція є небезпечним сигналом та свідчить про недостатній рівень забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України під час виконання поліцейських функцій у сучасних реаліях.

Необхідно зазначити, що визначений напрям збереження життя і здоров'я правоохоронців все ще не здобув належного висвітлення на сторінках періодичних видань монографічної та навчальної літератури. Отже саме цей аспект зумовлює доцільність інтенсифікації наукових досліджень в зазначеній сфері, які мали б призвести до покращення як теоретичної так і практичної складової поліцейської діяльності.

Викладені аргументи переконують в актуальності та своєчасності дисертаційного дослідження Логвиненка Максима Леонідовича на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України».

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження виконано відповідно до Конституції України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР; указів Президента України «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України “Про Стратегію національної безпеки України”» від 14 вересня 2020 року № 392/2020, «Про Національну стратегію у сфері прав людини» від 24 березня 2021 року № 119/2021, «Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року» від 30 вересня 2019 року № 722/2019, «Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки» від 11 травня 2023 року № 273/2023; законів України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року № 580-VIII, «Про правовий режим воєнного стану» від 12 травня 2015 року № 389-VIII, «Про правовий режим надзвичайного стану» від 16 березня 2000 року № 1550-III, «Про національну безпеку України» від 21 червня 2018 року № 2469-VIII, «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів» від 23 грудня 1993 року № 3781-XII, «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» від 23 вересня 1999 року № 1105-XIV; Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України, затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 26 січня 2016 року № 50; Інструкції з організації забезпечення, зберігання та експлуатації озброєння в Національній поліції України, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 11 жовтня 2018 року № 828, Інструкції із заходів безпеки при поводженні зі зброєю, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 1 лютого 2016 року № 70, Інструкції про порядок взаємодії між Державною службою України з надзвичайних ситуацій, Національною поліцією України та Національною гвардією України у сфері запобігання і реагування на

надзвичайні ситуації, пожежі та небезпечні події, затвердженої наказом Міністерства внутрішніх справ України від 22 серпня 2016 року № 859; Стратегії розвитку наукових досліджень Національної академії правових наук України на 2021–2025 роки, затвердженої постановою загальних зборів Національної академії правових наук України від 26 березня 2021 року № 12-21 та відповідає основним напрямам наукових досліджень Національної академії внутрішніх справ на 2021–2024 роки, схвалених Вченою радою НАВС 21 грудня 2020 року (протокол № 23).

Наукова новизна одержаних результатів. Рецензована дисертація є одним із новітніх та значущих досліджень, присвячених комплексному науковому аналізу адміністративно-правових засад забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, яка направлена на збереження життя і здоров'я правоохоронців. Автором здійснено глибокий аналіз зазначеної проблематики крізь призму виконання поліцейських функцій в умовах дії правового режиму воєнного стану, надзвичайних ситуаціях техногенного та природного характеру. За результатами проведеного дослідження сформовано низку наукових положень та надано обґрунтовані рекомендації стосовно оптимізації та вдосконалення чинного законодавства у відповідній сфері.

У роботі чітко визначено, що як об'єкт адміністративно-правового регулювання забезпечення особистої безпеки працівника поліції, варто розглядати складну специфічну системою внутрішньо- та зовнішньоорганізаційних суспільних відносин, яка регулюється відомчими нормативно-правовими актами, спрямована на мінімізацію ризиків і загроз життю та здоров'ю працівника поліції, включає спеціально створені підрозділи для її забезпечення, що наділені відповідним інструментарієм за окремим напрямом.

Крім того, наголошено, що правове регулювання забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України становить складну специфічну систему суспільних відносин, в основу якої покладено

упорядковану структуру нормативно-правових приписів, метою якої є реалізація невід'ємного права на життя та здоров'я правоохоронців за дотримання чіткого балансу державних інтересів, що є необхідною складовою повноцінного функціонування громадянського суспільства.

Водночас, виокремлено групи нормативно-правових актів, які визначають правове регулювання забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України та сформульовано пропозиції щодо внесення змін до деяких з них.

Обґрунтовано класифікацію факторів та умов, що впливають на стан забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України.

Наведене свідчить, що винесені на захист положення, висновки та пропозиції є вагомим для розвитку науки адміністративного права і процесу.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що вони становлять як науково-теоретичний, так і практичний інтерес та можуть бути використані у:

науково-дослідній сфері – як основа для нових і суміжних напрямів дослідження щодо вдосконалення діяльності Національної поліції України загалом і забезпечення особистої безпеки поліцейських зокрема (акт Національної академії внутрішніх справ від 24 листопада 2025 року № 523-нд);

правотворчій сфері – для вдосконалення чинного законодавства, що регламентує діяльність Національної поліції України, зокрема в частині застосування примусових поліцейських заходів з метою забезпечення особистої безпеки поліцейських;

правозастосовній сфері – у межах проведення службової підготовки з метою вироблення в поліцейських нових умінь і навичок щодо забезпечення особистої безпеки (акт ГУНП в Дніпропетровській області від 2 грудня 2025 року);

освітньому процесі – під час підготовки навчально-методичних матеріалів, підручників, методичних рекомендацій, а також викладання таких освітніх компонентів: «Основи національного супротиву», «Організаційно-правові

засади діяльності поліції щодо забезпечення публічної безпеки та порядку», «Організація діяльності підрозділів ювенальної превенції», «Організація діяльності дільничних офіцерів поліції та поліцейських офіцерів громад», «Поліцейська діяльність» (акт Національної академії внутрішніх справ від 24 листопада 2025 року № 522-оп).

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій. На підставі проведеного аналізу змісту анотації, тексту дисертації та наукових публікацій дисертанта є всі підстави констатувати про високий рівень наукової обґрунтованості та достовірності одержаних результатів. Сформульовані у дослідженні наукові положення, висновки та пропозиції повністю співпадають із визначеною метою, завданнями роботи і характеризуються належною аргументацією. Досягнення визначених результатів стало можливим завдяки репрезентативній емпіричній та нормативно-правовій джерельній базі, а також оптимальному вибору методології дослідження.

Наукова обґрунтованість та достовірність положень дисертації є наслідком цілеспрямованого вибору та застосування сучасних методів наукового пізнання, які органічно впливають із сутності та специфіки предмета дослідження. Такий методологічний підхід гарантує валідність отриманих наукових результатів та обґрунтованість сформованих висновків.

Характеристика основних положень роботи. Дисертація Логвиненка Максима Леонідовича є самостійною науковою роботою яка не викликає суттєвих зауважень. Отримані автором наукові результати є логічно послідовними та належним чином аргументованими. Дисертація складається з анотацій (українською та англійською мовами). Основні теоретичні положення та розробки, які характеризують наукову новизну дослідження, теоретичне та практичне значення його результатів одержані дисертантом особисто. Дисертація складається з анотації, вступу, трьох розділів, що містять дев'ять підрозділів, висновків, списку використаних джерел і двох додатків. У вступі вдало визначено актуальність обраної теми, визначено мету, завдання, об'єкт та

предмет дослідження, використані для цього методи дослідження, розкрито наукову новизну та практичну значущість отриманих результатів, подано відомості щодо апробації отриманих результатів та їх впровадження у освітній процес та практичну діяльність органів та підрозділів Національної поліції України. Дисертація сприймається легко, викликає зацікавленість досліджуваною проблематикою. В дослідження були охарактеризовані адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, принципи забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, а також проаналізовані фактори та умови, що впливають на стан забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України. Визначені міжнародні стандарти й практики забезпечення особистої безпеки працівників поліції та можливості їх адаптації до національної правової системи, а також шляхи удосконалення адміністративно-правового регулювання та інструментів забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції.

Загалом, дослідження відповідає встановленим вимогам та виконане у академічному стилі державною мовою.

Повнота викладу наукових положень наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації. Основні положення та висновки дослідження, сформульовані в дисертації, відображено в 11 наукових публікаціях, серед яких п'ять статей – у журналах, включених МОН України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, а також шість тез доповідей на науково-практичних конференціях. Вищевказане дозволяє стверджувати, що представлена на рецензування дисертація є самостійним, завершеним науковим дослідженням, результати якого у достатній мірі опубліковані та мають значення для розвитку вітчизняної науки і практики.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушення академічної доброчесності. За результатами детального вивчення тексту рецензованої роботи не виявлено фактів текстових запозичень без належного цитування джерел або інших порушень принципів академічної доброчесності.

Зауваження щодо змісту дисертації. Загалом відзначаючи логічну структуру та послідовність викладу дослідження, а також наукові досягнення дисертанта, вважаємо за потрібне акцентувати увагу на деяких положеннях роботи, що мають дискусійний характер.

1. В роботі здійснено аналіз правових принципів забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України, де автор виділив основні та спеціальні принципи, а також передбачив доцільним доповнення норми положення «Про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України», а саме пункт 3 розділу 1 та викласти його у такій редакції: «Службова підготовка – система заходів, спрямованих на закріплення та оновлення необхідних знань, умінь і навичок працівника поліції з урахуванням специфіки та профілю його службової діяльності, в основу якої покладено спеціальну систему принципів». Автором було проаналізовано основні принципи, натомість не всі спеціальні принципи забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України були розглянуті.

2. Автором зазначено, що ефективне планування та коригування поліцейських функцій є важливим елементом забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України в умовах надзвичайних ситуацій природного характеру (с. 146-147). Однак вказане питання розглядається у роботі досить стисло. Унаслідок цього виникає необхідність більш детальної конкретизації наукової позиції дисертанта.

3. У своїй роботі здобувач визначає категорію осіб із підвищеним ризиком отримання різного роду тілесних ушкоджень, поранень і виникнення летальних випадків унаслідок протистоянь агресивно налаштованим особам (с. 82). Загалом, такий підхід заслуговує на підтримку, проте додаткового уточнення потребують критерії за допомогою яких сформовано визначену групу правоохоронців.

4. Запропоновані доповнення п. 1 ч. 10 ст. 62 Закону України «Про Національну поліцію», в редакції: «Забезпечується належними умовами й необхідним засобами для виконання покладених на нього службових

обов'язків. В умовах дії правових режимів усіма засобами, зокрема й засобами індивідуального захисту» потребують уточнення щодо визначеності правових режимів, а саме під час воєнного, надзвичайного стану чи надзвичайної ситуації.

Варто вказати, що наведені зауваження носять дискусійний характер і не впливають на загальну позитивну оцінку дисертації.

Загальний висновок щодо відповідності дисертації встановленим вимогам.

Дисертація Логвиненка Максима Леонідовича на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України» є самостійною, завершеною науковою працею, що містить нові обґрунтовані та аргументовані результати, які у своїй сукупності є значимими для розвитку доктринальних основ публічного адміністрування. Дисертаційна робота на тему «Адміністративно-правові засади забезпечення особистої безпеки працівників Національної поліції України» відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2016 року № 261 (зі змінами та доповненнями), наказу МОН України від 12 січня 2017 року № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» (зі змінами та доповненнями) і Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44), а її автор Логвиненко Максим Леонідович заслуговує на присудження наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

РЕЦЕНЗЕНТ:

професор кафедри поліцейської діяльності
Національної академії внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор

Наталія ЗОЛОТАРЬОВА